

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK

Oecumenische basisschool De Duif

Plaats : Diemen
BRIN nummer : 23EM|C1
Onderzoeksnummer : 284376
Datum onderzoek : 5 oktober 2015
Datum vaststelling : 19 november 2015

INHOUDSOPGAVE

1	SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN	5
2	TOELICHTING OP DE OORDELEN	6
3	REACTIE VAN HET BESTUUR	10
4	OPZET VAN HET ONDERZOEK	11
	BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTEEN	12
	BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE	16

1 SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN

Oecumenische basisschool De Duif heeft haar kwaliteit op orde en de inspectie handhaaft het basisarrangement.

- Over drie jaar gezien behaalt De Duif voldoende eindresultaten in de kernvakken. De school kan zich verder ontwikkelen door op basis van hoge ambities streefdoelen vast te leggen voor alle vakgebieden.
- De leraren bieden de leerstof in samenhang aan. Ze geven op een interactieve wijze instructie en hanteren verschillende werkvormen. Dit zorgt ervoor dat de leerlingen zich betrokken voelen bij de lessen.
- Het team heeft zicht op de ontwikkeling van de leerlingen. Het stellen van concrete doelen op basis van heldere analyses, verdient nog aanscherping.
- Het schoolklimaat is een sterk punt en leidt ertoe dat de leerlingen zich optimaal persoonlijk kunnen ontwikkelen.
- Er heerst een grote bereidheid om gezamenlijk het onderwijs te verbeteren, op basis van de breed gedragen missie: 'ga je mee, dan gaan we samen'.

2 TOELICHTING OP DE OORDELEN

2.1 Kwaliteitsoordelen op de tien onderzochte standaarden

Hieronder staan de kwaliteitsoordelen op de standaarden per kwaliteitsgebied en een toelichting daarop. De score geeft aan in welke mate de betreffende standaard is gerealiseerd. Bijlage 1 geeft de portretten weer die bij deze standaarden horen.

Legenda:

1. zeer zwak
2. zwak
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen

Onderwijsresultaten		1	2	3	4	5
1.1	Cognitieve eindresultaten			•		

De Duif heeft gemiddeld voldoende eindresultaten op de kernvakken Nederlandse taal en rekenen en wiskunde. Ze zijn echter wel kwetsbaar. In 2013 en 2014 lagen de scores op de eindtoets boven en in 2015 onder de ondergrens die de inspectie hanteert bij de beoordeling van scholen met een vergelijkbare populatie. Het is een uitdaging voor de school om haar streefdoelen aan te scherpen in relatie tot de kenmerken van de diversiteit in haar leerlingenpopulatie. Daarnaast ligt er voor de school een kans om de resultaten op andere vakgebieden, zoals wereldoriëntatie of studievaardigheden in beeld te brengen.

Onderwijsproces		1	2	3	4
2.1	Aanbod			•	
2.2	Zicht op ontwikkeling			•	
2.3	Didactisch handelen			•	
2.4	Ondersteuning			•	

De Duif biedt de leerlingen een voldoende breed en op de kerndoelen gebaseerd aanbod. De school heeft als ambitie om steeds meer thematisch te gaan werken. Hierbij is het streven om Nederlandse taal, wereldoriëntatie én kunst en cultuur in samenhang aan te bieden. Het team is zich bewust van het feit dat zolang de thematische methode nog niet volledig is ingevoerd, afstemming met het overige onderwijsaanbod veel aandacht vraagt, en dat ook de resultaten kritisch

moeten worden gevolgd. In de groepen 1 en 2 stelt de school haar eigen taal- en rekenaanbod samen aan de hand van de doelen uit een ontwikkelingsvolgsysteem. De school kan in de onderbouw winst boeken door het beredeneerde aanbod aan te scherpen en door te zorgen voor een goede afstemming tussen groep 2 en 3.

Het team gebruikt het leerlingvolgsysteem, de methodetoetsen en hun observaties om zicht te hebben op de ontwikkeling van de leerlingen. Het dagelijks handelen baseren de leraren voornamelijk op de gegevens uit de datamuur in combinatie met de informatie uit de zorgplanning. In de zorgplanning staat beschreven welke leerlingen voor welk onderdeel extra begeleiding nodig hebben. Een ontwikkelpunt voor de school is het expliciteren van de manier waarop de informatie die de leraren verzamelen over de leerlingen leidt tot aanpassingen van het onderwijs in de groepen. Leraren hanteren daarbij verschillende werkwijzen en baseren hun handelen op de kennis van de leerlingen die zij op hun eigen wijze beschikbaar hebben. Het is een mooie uitdaging voor de school het cyclische proces van begeleiding en zorg beter zichtbaar te maken, waarbij het stellen van doelen in vaardigheidsscores op groeps- en leerlingenniveau ondersteuning kan bieden.

Uit de lesobservaties die de inspecteur samen met een observant van de school heeft uitgevoerd blijkt dat de leraren doelgericht en duidelijk uitleggen. De interactieve instructie, het gebruik van verschillende werkvormen en materialen, en de mogelijkheid tot samenwerken, leiden ertoe dat de leerlingen zich betrokken voelen bij de lessen. Een aandachtspunt is het effectief benutten van de geplande onderwijstijd. In de eerste plaats door het optimaliseren van het klassenmanagement in alle groepen. Op de tweede plaats door het verkorten van de klassikale uitleg, zodat een aantal leerlingen eerder zelfstandig aan de slag kan. Ten slotte is het van belang dat leerlingen die op het leerplein werken precies weten wat er van hen wordt verwacht.

Voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften zijn (ontwikkelings)perspectieven opgesteld en interventies gepland. Van belang is om hierbij uit te gaan van ambitieuze doelen. Het plannend aanbod wordt veelal uitgewerkt door de leraar van de kleine klas. Om de vastgestelde doelen te bereiken krijgen de leerlingen zowel in de groep als in de kleine klas extra instructie, maar de eigen leraar blijft verantwoordelijk.

Schoolklimaat en veiligheid		1	2	3	4
3.1	Schoolklimaat				•
3.2	Veiligheid			•	

Het schoolklimaat is een sterk punt van De Duif en leidt ertoe dat de leerlingen zich optimaal persoonlijk kunnen ontwikkelen. Zo stimuleren de leraren de zelfstandigheid van de leerlingen en krijgen de leerlingen veel mogelijkheden om met elkaar samen te werken. In alle groepen wordt gebruik gemaakt van een programma voor de sociale competenties. De leerlingen en hun ouders geven aan dat ze (iedere dag bij binnenkomst) gezien worden. Dat de leerlingen gezien worden is ook tijdens de lesbezoeken zichtbaar. De leraren stralen een positieve houding uit richting de leerlingen en hebben oog voor het individu.

Om het veiligheidsgevoel van de leerlingen te vergroten, is er met ingang van het huidige schooljaar voor twee dagen per week een gedragspecialist vrij geroosterd, die samen met de leraren in de groep werkt aan het versterken van het groepsklimaat. Tijdens de groepsbespreking komt aan de orde wat de groep als groep nodig heeft en wat dit betekent voor het handelen van de leraar in de klas. Naast de ondersteuning van de gedragspecialist kan de school het gevoel van veiligheid van de leerlingen vergroten door de schoolregels meer op elkaar af te stemmen en zichtbaar te maken in de groepen en op het leerplein. De veiligheidsbeleving van de leerlingen en de leraren wordt regelmatig in kaart gebracht. Leerlingen en ouders geven aan dat de school adequaat reageert op pestgedrag.

Kwaliteitszorg en ambitie		1	2	3	4
4.1	Evaluatie en verbetering			•	
4.2	Kwaliteitscultuur				•
4.3	Verantwoording en dialoog			•	

De Duif heeft een roerige periode achter de rug met een verhuizing naar een brede school, een intensivering van de samenwerking met een collega-school en andere brede schoolpartners, en een brand die op alle betrokkenen veel impact heeft gehad. Tijdens het eerste schooljaar in het nieuwe gebouw is dan ook veel aandacht uitgegaan naar organisatorische zaken. Vanaf het huidige schooljaar ligt de focus meer op de onderwijsinhoudelijke ontwikkeling. De directie heeft hierbij duidelijk voor ogen wat zij vanuit haar visie ('ga je mee, dan gaan we samen'), met de school en de leerlingen wil bereiken. En hoewel de visie, verwoord in het schoolplan, voor het komend jaar verder is uitgewerkt in het jaarplan (met het jaarverslag van het voorafgaande jaar als onderlegger) bestaat het risico dat de veelheid aan onderwerpen ten koste gaat van de doelgerichtheid en van een goede afstemming. Het stellen van

prioriteiten, het aanscherpen van evaluatiecriteria en voldoende aandacht voor de borging zijn van belang voor een positief vervolg op de ingezette ontwikkelingen.

De verantwoordelijkheid voor het schoolbeleid wordt gedeeld en gedragen door de directie, de intern begeleiders en de unitleiders. Het team van De Duif laat een grote bereidheid zien om gezamenlijk het onderwijs te verbeteren, waarbij ook de vele specialisten een belangrijke rol spelen. De missie 'ga je mee, dan gaan we samen' wordt bij de leraren geconcretiseerd door samen thema's en lessen voor te bereiden en door samen de verantwoordelijkheid te dragen voor alle leerlingen uit een unit. In deze professionele cultuur maken leraren gebruik van elkaars kennis en delen ze inzichten met elkaar.

De school verantwoordt zich via de schoolgids, de website en nieuwsbrieven. Ook organiseert De Duif inhoudelijke ouderavonden, waarin bijvoorbeeld een terugkoppeling plaatsvindt naar aanleiding van een tevredenheidsonderzoek onder ouders. In het schoolplan staat helder beschreven dat als het gaat om verantwoording en dialoog ouders verschillende behoeften hebben. De school kan winst boeken door daar, in overleg met de ondernemingsraad/ medezeggenschapsraad, concrete acties op te ondernemen.

2.2 Oordelen over naleving

De inspectie concludeert dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

3 REACTIE VAN HET BESTUUR

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van het onderwijs op Oecumenische basisschool De Duif.

Daarnaast heeft de inspectie de school en het bestuur gevraagd haar eigen kwaliteit te beoordelen en dat samen met de oordelen van de inspectie te vertalen naar de ontwikkelingsrichting van de school.

Hieronder geeft het bestuur haar reactie:

Naar aanleiding van het inspectiebezoek van afgelopen 5/6 oktober en het verslag daarop volgend hebben wij voornemens voor verdere ontwikkeling op een rij gezet. De beleidsvoornemens staan al genoemd in het schoolplan 2015-2019 en zullen in de komende vier jaar uitgewerkt worden.

Voor de onderbouw :

Het aanbod en zicht op ontwikkeling: het versterken van beredeneerd aanbod door de doelen van het ontwikkelvolgmodel te koppelen aan het thematisch werken.

De doorgaande lijn groep 2 naar groep 3 wordt beschreven.

Brede ontwikkeling: ambitie vastleggen van alle vakgebieden.

Hogere opbrengsten door cyclisch proces waarin streefdoelen worden vastgelegd voor vakgebieden, aan de hand van data worden gesprekken gevoerd om het aanbod passend te maken.

Het borgen van sociaal emotionele ontwikkeling door het ingevoerde Kanvasvolgsysteem op de toetskalender twee keer per jaar te plannen, en daarna groepsbesprekingen te voeren door de gedragspecialist.

4 OPZET VAN HET ONDERZOEK

Volgens de wet moeten alle scholen eens in de vier jaar door de inspectie worden bezocht. Vanaf januari 2015 krijgen alle scholen die daarvoor in aanmerking komen, een onderzoek met het nieuwe conceptwaarderingskader. Zo ook de Oecumenische basisschool De Duif.

Op 5 oktober 2015 hebben de volgende onderzoeksactiviteiten plaatsgevonden:

- een documentenanalyse;
- gesprekken met verschillende groepen belanghebbenden: directie, intern begeleiders, leraren, ouders en leerlingen;
- observaties van de onderwijspraktijk in een aantal groepen, deze observaties zijn samen met een observant van de school uitgevoerd.

Op 6 oktober 2015 hebben we een feedbackgesprek gevoerd met het bestuur, de directie, de intern begeleiders en enkele leraren van de school. In dit gesprek zijn de bevindingen en oordelen van de inspectie besproken en heeft de school aangegeven wat zij gaat doen met deze bevindingen.

Voor meer informatie over het nieuwe toezicht en de opzet van de vernieuwde kwaliteitsonderzoeken, zie bijlage 2 en de website van de inspectie www.onderwijsinspectie.nl.

BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTE

KWALITEITSGEBIED 1: ONDERWIJSRESULTATEN

STANDAARD 1.1: COGNITIEVE EINDRESULTATEN

De leerlingen behalen cognitieve eindresultaten die gezien kenmerken en beginniveau van de leerlingen ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde norm.

De leerlingen behalen eindresultaten die ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde (minimum)norm. De doelen voor cognitieve leerresultaten die de school stelt, passen bij de kenmerken van haar leerlingen en de maatschappelijke verwachtingen. De school laat zien dat de doelen gerealiseerd worden. Daarbij beperkt de school zich niet tot Nederlandse taal en rekenen.

KWALITEITSGEBIED 2: ONDERWIJSPROCES

STANDAARD 2.1: AANBOD

Het aanbod bereidt de leerlingen voor op vervolgonderwijs en samenleving.

De leraren bieden een breed, eigentijds en op de kerndoelen gebaseerd aanbod. Binnen de kaders van de wet maken zij keuzes in het aanbod, waardoor zij deze afstemmen op de onderwijsbehoeften die kenmerkend zijn voor de leerlingenpopulatie. De school heeft bovendien een aanbod voor de referentieniveaus taal en rekenen dat past bij het niveau van alle leerlingen. De leraren hanteren leermiddelen die afgestemd zijn op de ontwikkelingsfase van de leerlingen. Het aanbod sluit aan op het niveau van de leerlingen bij binnenkomst van de school en bereidt hen voor op het aanbod bij de start van het vervolgonderwijs. Daar tussenin verdelen de leraren de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren heen. Het aanbod draagt bij aan de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

STANDAARD 2.2: ZICHT OP ONTWIKKELING

De leraren volgen en analyseren de ontwikkeling van alle leerlingen met als doel het onderwijs voor hen vorm te geven.

De leraren verzamelen voortdurend systematische informatie over de ontwikkeling van hun leerlingen. Zij gaan regelmatig na in welke mate de leerlingen profiteren van het geboden onderwijs en hoe de ontwikkeling van leerlingen verloopt ten opzichte van henzelf en van leeftijdgenoten. Wanneer leerlingen niet genoeg lijken te profiteren gaat de school na waar de

ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. De leraren gebruiken al deze informatie vervolgens om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van zowel groepen leerlingen als individuele leerlingen. Ze gebruiken daarbij een cyclische aanpak.

STANDAARD 2.3: DIDACTISCH HANDELEN

Het didactisch handelen van de leraren stelt de leerlingen in staat tot leren en ontwikkeling.

De leraren plannen en structureren hun handelen met behulp van de informatie die zij over de leerlingen hebben en stimuleren een brede ontwikkeling. Het team handelt op basis van een samenhangend en consistent pedagogisch-didactisch concept.

De leraren zorgen voor effectieve instructies: aansprekend, doelmatig en interactief. Ze geven blijk van hoge verwachtingen en reageren positief op de inbreng van leerlingen waardoor deze zich ondersteund en uitgedaagd voelen. Bij de instructies en opdrachten gebruiken de leraren passende vakdidactische principes en werkvormen. Ook zorgen zij ervoor dat het niveau van hun lessen past bij het beoogde eindniveau. Zij stemmen de instructies en opdrachten af op de behoeften van groepen en individuele leerlingen, zodat alle leerlingen actief, gemotiveerd en betrokken zijn en de voor hen beschikbare tijd effectief besteden. Tijdens de (leer)activiteiten gaan de leraren na of de leerlingen de leerstof en de opdrachten begrijpen. Daarbij geven de leraren de leerlingen directe en individuele feedback op hun werken en leren.

STANDAARD 2.4: ONDERSTEUNING

Leerlingen die dat nodig hebben ontvangen extra aanbod, en ondersteuning.

De school heeft voor leerlingen met bijzondere ondersteuningsbehoeften interventies gepland. Deze interventies zijn gericht op het (ontwikkelings)perspectief van de leerling. Voor de leerlingen die structureel een onderwijsaanbod krijgen op een ander niveau dan de leeftijdsgroep of extra bekostigd worden vanuit het samenwerkingsverband, stelt de school een (ontwikkelings)perspectief op. De school evalueert regelmatig of de extra ondersteuning het gewenste effect heeft en stelt de interventies zo nodig bij.

KWALITEITSGEBIED 3: SCHOOLKLIMAAT EN VEILIGHEID

STANDAARD 3.1: SCHOOLKLIMAAT

De school kent een ambitieus en stimulerend klimaat.

De schoolleiding en de leraren creëren een stimulerend en ambitieus pedagogisch klimaat. Er zijn duidelijke regels en een voorspelbaar en betrouwbaar positief klimaat waarin afspraken nagekomen worden. Schoolleiding en leraren kennen een focus op persoonlijke ontwikkeling en leren, waarin alle leerlingen gezien worden en zich betrokken voelen bij de schoolgemeenschap. Het schoolklimaat is ondersteunend voor de cognitieve en sociale ontwikkeling.

STANDAARD 3.2: VEILIGHEID

Schoolleiding en leraren waarborgen een veilige, respectvolle en betrokken omgeving voor leerlingen en leraren.

Schoolleiding en leraren waarborgen de veiligheid van de school en zijn omgeving voor alle leerlingen en het personeel. Leerlingen, leraren, schoolleiding en overig personeel gaan respectvol en betrokken met elkaar om. De leraren leren leerlingen sociale vaardigheden aan en tonen voorbeeldgedrag. Schoolleiding en leraren voorkomen pesten, agressie en geweld in elke vorm en treden zo nodig snel en adequaat op. De school heeft daarvoor een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen, registreren, afhandelen en evalueren van incidenten. Het beleid voorziet ook in een regelmatige meting van de veiligheidsbeleving van de leerlingen, en het personeel. De school heeft een vertrouwenspersoon. Alle betrokkenen kennen dit beleid.

KWALITEITSGEBIED 4: KWALITEITZORG EN AMBITIE

STANDAARD 4.1: EVALUATIE EN VERBETERING

De school heeft vanuit haar maatschappelijke opdracht ambities en doelen geformuleerd, evalueert regelmatig de realisatie en verbetert op basis daarvan systematisch haar onderwijs.

De school weet, rekening houdend met haar maatschappelijke opdracht en kenmerken van de leerlingenpopulatie, waarin zij zich wil onderscheiden, c.q. profileren, en heeft daaruit toetsbare doelen afgeleid voor de korte en middellange termijn. De kwaliteitszorg heeft in elk geval betrekking op de resultaten, het onderwijsproces waaronder het aanbod, het schoolklimaat en de veiligheid. De schoolleiding en de leraren beoordelen systematisch maatregelen en instrumenten om te waarborgen dat het personeel zijn bekwaamheid heeft en onderhoudt. De school betreft onafhankelijke deskundigen en belanghebbenden bij deze beoordeling en analyseert de relatie van de resultaten met de financiële

voorzieningen en wettelijke vereisten. De evaluaties leiden tot toegankelijke managementinformatie. Waar nodig voert de school planmatig verbeteringen door die voldoende ambitieus zijn en aansluiten bij de evaluaties.

STANDAARD 4.2: KWALITEITSCULTUUR

De school kent een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer.

Het beleid van de school om haar visie op de onderwijskwaliteit en ambities te realiseren is breed gedragen. Er is een grote bereidheid om gezamenlijk het onderwijs te verbeteren. Het bestuur en de schoolleiding vertonen onderwijskundig leiderschap en kwaliteitsbewustzijn. Er wordt gehandeld vanuit een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

De schoolleiding en de leraren werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Leraren en andere betrokkenen bij de school werken resultaatgericht, zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de onderwijskwaliteit en op de ontwikkeling van de leerlingen. De school werkt vanuit een transparante en integere cultuur waarin sprake is van zichtbaar zorgvuldig handelen.

STANDAARD 4.3: VERANTWOORDING EN DIALOOG

De school legt toegankelijk en betrouwbaar verantwoording af over ambities, doelen en resultaten en voert daarover actief een dialoog met haar omgeving.

De school betreft interne en externe belanghebbenden bij de ontwikkeling van haar beleid, bespreekt regelmatig haar ambities en welke resultaten ze behaalt. Ze vraagt van deze belanghebbenden een actieve bijdrage in het realiseren van haar ambities en doelen en spreekt hen daarop aan. Daarnaast staat de school open voor wensen en voorstellen van interne en externe belanghebbenden en verwerkt deze. De school verantwoordt zich over de resultaten op een voor de belanghebbenden toegankelijke en heldere wijze.

BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE

Onderwijsinspectie vernieuwt het toezicht

De Inspectie van het Onderwijs vernieuwt de komende jaren het onderwijstoezicht: meer maatwerk, meer ruimte voor voldoende presterende scholen, en sterker gericht op verdere ontwikkeling van de kwaliteit van het onderwijs. Scholen, besturen en leraren hebben - en nemen - zelf de verantwoordelijkheid om op hun eigen wijze het onderwijs te bieden dat het beste uit leerlingen en studenten haalt. Met het vernieuwde toezicht wil de inspectie nog sterker die eigen verantwoordelijkheid stimuleren. In het schooljaar 2014-2015 doet de inspectie met pilots ervaring op met het vernieuwde toezicht. De onderwijsinspectie nodigt u met nadruk uit uw mening, ervaringen en inzichten rond de vernieuwing met ons te blijven delen.

- **Basiskwaliteit is in orde, geheel moet beter** - De afgelopen decennia hebben we veel energie gestoken in het opsporen van minder presterende scholen en opleidingen en het samen met hen ervoor zorgen dat ze weer verbeterden. Dit heeft zijn vruchten afgeworpen: het aantal scholen dat zwak of zeer zwak is, is flink afgenomen. De basiskwaliteit is dus steeds vaker in orde. Maar tegelijk zien we dat het Nederlandse onderwijs over het geheel beter kan en moet. Met vernieuwd toezicht wil de onderwijsinspectie daar aan bijdragen.
- **Proces: samen de vernieuwing ontwikkelen** - Op weg naar vernieuwd toezicht gaan we niet alleen op pad. Het is een open proces van gezamenlijk ontwerpen met scholen en besturen, bestuurlijke partners, OCW, de politiek. Zo hebben we het afgelopen jaar in iedere sector raadplegingen georganiseerd over de hoofdlijnen van onze nieuwe koers en daar veel feedback op gekregen.
- **Instellingen eigen verantwoordelijkheid, de inspectie stimuleert** - Besturen, schoolleiders en niet in de laatste plaats de leraren dragen - en nemen - verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het onderwijs. En voor de eigen manier waarop zij het onderwijs invullen om het beste uit leerlingen en studenten te halen. De inspectie stimuleert de instellingen in het nemen van die eigen verantwoordelijkheid en we sluiten daar in ons toezicht bij aan.
- **Verdere kwaliteitsverbetering** - De kern van het nieuwe toezicht is dat we ook scholen en besturen boven de ondergrens gaan stimuleren tot verdere kwaliteitsverbetering voor hun leerlingen en studenten. We ondersteunen daarvoor de scholen en hun besturen in hun ambities en verbetervermogen. Scholen kunnen daarom straks het oordeel 'voldoende'

of 'goed' krijgen. De inspectie houdt overigens onverminderd aandacht voor risico's.

- **Totaalbeeld** - We geven een oordeel op basis van het totaalbeeld, een oordeel dat rekening houdt met het specifieke karakter van elke school en dat ondersteund wordt met toetsbare gegevens.
- **Aansluiten bij kwaliteitszorg besturen en scholen** - Besturen en schoolleiders nemen steeds meer verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van hun scholen en opleidingen. Met alle besturen gaat de Inspectie van het Onderwijs regelmatig de kwaliteit van de scholen en de kwaliteitszorg van het bestuur bespreken, mede aan de hand van de informatie van de school of het bestuur zelf. We zoeken de dialoog met deze besturen, schoolleiders en leraren over wat hen beweegt, hoe ze er voor staan en waar ontwikkelingskansen liggen.
- **Leraar centraal** - Cruciaal in het toezicht is de aandacht voor de centrale positie van de leraar en de professionalisering. Met het toezicht willen we schoolleiders en besturen stimuleren om de leraar optimaal in staat te stellen zich te ontwikkelen. Leraren zijn met elkaar immers doorslaggevend voor de kwaliteit van het onderwijs en voor de verdere verbetering daarvan. Leraren moeten zich (weer) eigenaar voelen van het onderwijs dat in hun school geboden wordt en de inspectie wil dit graag stimuleren.
- **Medio 2015 eerste evaluaties** - We benutten 2015 om in pilots zaken uit te testen, om zicht te krijgen op eerste effecten van onze vernieuwingen, om zaken bij te stellen, en uiteindelijk ook om te zien waar we het mis hadden. Rond de zomer van 2015 evalueren we de eerste uitkomsten van de pilots en gesprekken en bepalen dan het verdere traject.